

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
1. Stan badań	13
1.1. Wybrane zagadnienia dotyczące badań fonetycznych	13
1.2. Najważniejsze prace poświęcone metodyce wywoływania głosek	17
1.3. Uwagi o osiągnięciach praktyków w innych krajach słowiańskich	18
1.4. Prace nad strukturą wyrazów	19
2. Wady wymowy	21
2.1. Miejsce wad wymowy w klasyfikacjach zaburzeń mowy	21
2.2. Znaczenie terminu „dyslalia”	24
3. Przegląd klasyfikacji wad wymowy	27
3.1. Klasyfikacje ilościowe	27
3.2. Klasyfikacje jakościowe	28
3.2.1. Klasyfikacje foniatryczne	28
3.2.2. Klasyfikacje językoznawcze	29
3.3. Mniej znane klasyfikacje	31
4. Ocena klasyfikacji wad wymowy i problemy dyskusyjne	35
4.1. Dyslalia środowiskowa w ujęciach różnych autorów	35
4.2. Ocena klasyfikacji ilościowej Leona Kaczmarka	36
4.3. Problem zrozumiałości wypowiedzi w przypadkach dyslalii – przyczynek do klasyfikacji Antoniego Pruszevicza	37
4.4. Ocena klasyfikacji jakościowych	41
4.5. Dygresja na temat substytucji i elizji – problemy dyskusyjne	45
4.6. Problemy zapisu fonetycznego artykulacji wadliwych	54
5. Przyczyny wad wymowy	63
6. Badanie wymowy	65
6.1. Kryteria oceny wymowy	65
6.2. Wady wymowy a błędy wymowy	67
6.3. Jak badamy wymowę	69
7. Etapy pracy korekcyjnej	77
8. Charakterystyka wad artykulacyjnych i ich korygowanie	89
8.1. Mowa bezdźwięczna	89
8.2. Spółgłoski dentalizowane	99
8.2.1. Spółgłoski przedniojęzykowo-dziąsłowe <i>š ž č</i> ?	101
8.2.2. Spółgłoski przedniojęzykowo-zębowe <i>s z c</i> ?	105
8.2.3. Spółgłoski środkowojęzykowe <i>ś ź ć</i> ? [?]	109
8.2.4. Spółgłoski zwarto-szczelinowe i szczelinowe	111
8.2.4.1. Spółgłoski zwarto-szczelinowe <i>c ? č ? ć</i> ? [?]	111
8.2.4.2. Spółgłoski szczelinowe <i>s z š ž ś ź</i>	113
8.3. Spółgłoska <i>r</i>	114
8.4. Spółgłoski <i>l l'</i>	121
8.5. Spółgłoski tylnojęzykowe <i>k g x k' g' x'</i>	122
8.6. Spółgłoski dwuwargowe <i>p b m p' b' m'</i>	123
8.7. Spółgłoski wargowo-zębowe <i>f v f' v'</i>	124
8.8. Spółgłoski przedniojęzykowo-zębowe <i>t d n</i>	125
8.9. Półsamogłoski <i>i u</i> oraz spółgłoska miękka <i>ń</i>	126
8.10. Samogłoski ustne <i>i y e a o u</i>	127
8.11. Samogłoski nosowe <i>ę o</i>	129
9. Programowanie terapii w dyslalii	131

10. Struktura wyrazu	135
10.1. Długość wyrazu	136
10.2. Grupy spółgłoskowe	137
10.3. Asymilacje	140
10.4. Dysymilacje	140
10.5. Przystawki	141
10.6. Wyjątkowo trudne wyrazy	141
10.7. Uwagi o terapii zaburzeń struktury wyrazu	142
11. Opisy przypadków	145
11.1. Analiza lingwistyczna wypowiedzi dziecka z rozległą dyslalią	145
11.2. Rzadka forma substytucji w zakresie głosek dentalizowanych	158
11.3. Pięcioletni chłopiec z opóźnieniem rozwoju mowy	166
11.4. Opis wymowy dziecka z kilkoma substytutami	168
11.5. Dziewczynka ze znacznym opóźnieniem w zakresie artykulacji	169
11.6. Przebieg terapii chłopca z bezwibracyjną wymową <i>r</i>	171
11.7. Dziecko z rotacyzmem tylnojęzykowym szczelinowym	173
11.8. Rzadka postać dyslalii u jedenastoletniej dziewczynki	175
11.9. Dziecko z dominującymi zaburzeniami w zakresie struktury wyrazu	177
11.10. Sześcioletni chłopiec z opóźnionym rozwojem mowy	178
11.11. Chłopiec z szeregiem problemów artykulacyjnych	180
11.12. Zaburzenia struktury wyrazu u dziecka z upośledzeniem umysłowym	182
11.13. Sześcioletni chłopiec z zaburzeniami w zakresie struktury wyrazu	183
11.14. Uczniowie z klasy I z niezrozumiałą wymową	185
11.15. Dziecko z redukcją grup spółgłoskowych	187
11.16. Dziecko z brakiem spółgłosek tylnojęzykowych	188
Zakończenie	191
Bibliografia	193